

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції **«СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В** **УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»**

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

пропонуємо розглянути для впровадження в українську практику такий інструмент модернізації системи міжбюджетних трансфертів як муніципальні контракти.

Муніципальні контракти – це інструмент управління, базований насамперед на продуктивності використання публічних фінансових ресурсів. У контексті підвищення рівня децентралізації та розширення участі ОМС і членів громади у вирішенні проблем місцевого значення муніципальний контракт виник як інструмент для спрощення фінансового забезпечення проектів розвитку території, що дає потужний поштовх в управлінні РЗ.

Отже, муніципальний контракт не є аналогом будь-якої з бюджетних програм, на кшталт, бюджету участі, громадського бюджету або ж державного фонду регіонального розвитку. Це універсальний інструмент, який відкриває широкі можливості для управління міжбюджетними фінансовими потоками, прискорює швидкість їх обороту та збільшує рівень впливу ОМС на РЗ. Оптимальний термін для муніципальних контрактів, навіть в умовах війни - від трьох до п'яти років. Однак вони можуть укладатися і на коротші чи довші терміни залежно від особливостей предмету контракту.

Муніципальний контракт розробляється на основі оцінювання характеристик територіальної громади, зокрема її організаційних, фінансових можливостей і слабких сторін (наприклад, SWOT-аналіз). За результатами оцінювання розробляється муніципальна програма, яка включає в себе чіткі інвестиційні пріоритети, а також заходи щодо розвитку ресурсного потенціалу територіальної громади.

Список використаних джерел

1. Семенова О. Ю. Механізми державного управління міжбюджетними відносинами в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Запоріжжя, 2011. 20 с.
2. Михайленко Г. В. Сучасний зміст поняття суб'єктно-об'єктних відносин у системі державного управління. Державне будівництво. 2021. № 2. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2021-2/doc/1/07.pdf>.
3. Заброцька О. В. Фінансове територіальне вирівнювання в системі міжбюджетних відносин: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08. Львів, 2011. 20 с.
4. Кульчицький М. І. Міжбюджетні відносини в економічній системі України : дис. .... д-ра екон. наук : 08.00.08. Львів, 2016. 473 с.

УДК 35.072

Лапа Є.С.

Науковий керівник – Кульчий І.О., к.н.держ. упр, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ДОСТУП ДО ВІДКРИТИХ ДАНИХ: ПРАКТИКА ЄС

Створення відкритої влади – сьогодні є важливим завданням для країн ЄС. У сучасному суспільстві можна виокремити такі пріоритетні напрями забезпечення інформаційної відкритості: доступ до публічної інформації, розвиток політики е - урядування та відкритих даних.

Прикладом реалізації інституційного забезпечення концепту відкритих даних може слугувати досвід Великобританії. Органи публічної влади цієї країни виконують два основні завдання: перше пов'язане з реалізацією права суспільства на отримання достовірної інформації щодо діяльності влади, друге - із побудовою іміджу органів публічної влади та формуванням позитивної думки щодо їх роботи. Для цього створено систему підрозділів, що виконують функції управління новинами. Так, для зв'язків із громадськістю у Великобританії створено Комітет стратегічних комунікацій, до складу якого входять директори 12 регіональних відділів інформації, особисті секретарі кожного міністра та шість

представників різних партій. Комітет стратегічних комунікацій вирішує, яку саме інформацію уряд повинен надати населенню. Щоранку через прес-секретаря прем'єр – міністра члени цього Комітету отримують інформацію з Комітету моніторингу ЗМІ, проводять аналіз громадських думок про діяльність уряду та вирішують, яким чином на це реагувати [4]. Ключовим елементом функціонування системи відкритих даних у Великобританії є Інститут відкритих даних (The Open Data Institute, The ODI), заснований винахідником Інтернету сером Тімом Бернерс-Лі та Найджелом Шадболтом, експертом з питань штучного інтелекту, який виступає за інноваційне використання відкритих даних. Основними завданнями Інституту є поширення інноваційного використання відкритих даних у всьому світі. Інститут працює як із комерційними, так і з некомерційними компаніями та урядами з метою створення відкритої, надійної екосистеми даних, за допомогою якої люди зможуть приймати найкращі рішення та керувати будь-якими шкідливими впливами [3].

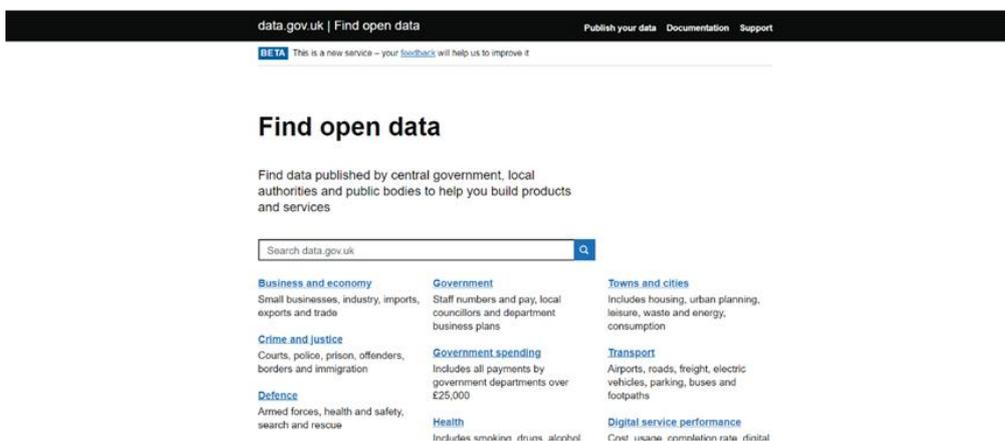

Рис. 1. Веб – сторінка відкритих даних Великобританії (скріншот [1]).

Портал відкритих даних ЄС – data.europa.eu – є точкою доступу до публічних даних, опублікованих установами, агентствами та іншими органами ЄС.

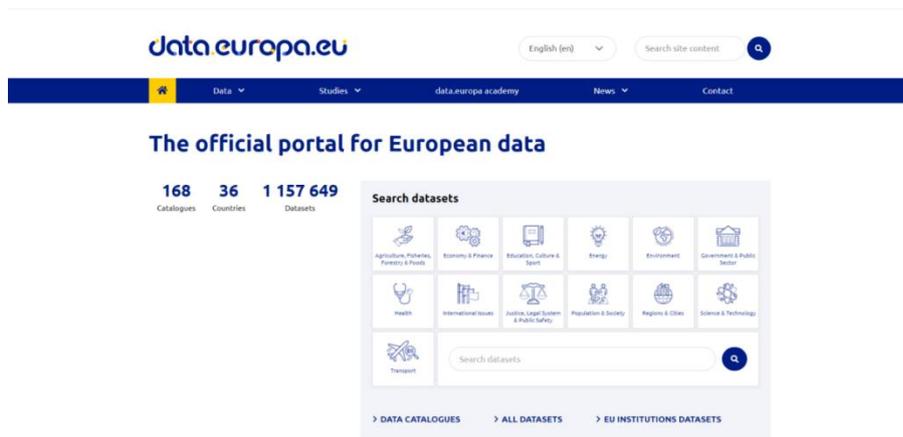

Рис. 2. Веб – сторінка відкритих даних ЄС (скріншот [2])

Відкриті дані Франції публікуються на сайті – <https://www.data.gouv.fr/fr/>. На сайті публікують дані 3119 установ і організацій. data.gouv.fr є відкритою платформою для французьких публічних даних. У цьому сенсі він поєднує виробників і користувачів даних. Так, наприклад, можна прослідкувати данні по смертності з 1970 року по теперішній час або аналіз ринку нерухомості за період з 1800 - 2025 й прогнозами до 2050 року [5].

Таким чином, світовий досвід показує, що громадяни, які є учасниками проектів на основі відкритих даних та отримують інформацію про існуючі проблеми в тій чи іншій сфері сприяють протидії корупції. Із використанням відкритих даних у громадян з'являється

можливість отримувати якісні державні послуги, зокрема у сфері соціальної безпеки (актуальна статистика скоєння кримінальних та інших правопорушень; інформація щодо рівня екологічного забруднення; реєстри та характеристики об'єктів культури та культурної спадщини; реєстри по об'єктах у сфері охорони здоров'я й освіти, тощо).

Отримуючи інформацію про діяльність органів публічної влади, громадяни також можуть контролювати їх роботу, оскільки в інформаційні масиви включаються дані про те, де, коли, що сталося, які наслідки або результати були отримані. За всіма напрямками набори відкритих даних можуть нарощувати не тільки органи публічної влади та державні структури, а й волонтери і зацікавлені громадяни. Наприклад, громадяни можуть виправляти помилки, що стосуються їх персональних даних; додавати нову інформацію про події, що відбулись, або анонси подій за допомогою комп'ютерів, мобільних засобів зв'язку та іншої техніки.

Таким чином, подальші дослідження проаналізованої проблеми можуть бути спрямовані на розроблення теоретичних і практичних механізмів електронної взаємодії суспільства і органів влади, а також в запровадженні принципів відкритості інформації про свою діяльність у роботі органів публічної влади.

Список використаних джерел

1. Open data of the United Kingdom. URL: <https://data.gov.uk>
2. The official portal for European data. URL: data.europa.eu
3. Абраменко Ю. Ю. Зарубіжний досвід е-врядування та проблеми його імплементації в Україні. URL: [http:// www.dridu.dp.ua/zbirnik/2009-02/09ayypiu.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2009-02/09ayypiu.pdf).
4. Алексеєва К., Грищенко І. Удосконалення процесу інформаційної відкритості органів публічної влади шляхом практичної реалізації концепції електронного урядування. URL: <file:///C:/Users/TuBuS/Downloads/82-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-150-1-10-20200914.pdf>
5. Відкриті дані Франції. URL: <https://www.data.gouv.fr/fr/>

УДК 342.9:004.738.5:351.751

Лахижа М.І., д.н.держ.упр., професор;
Черчатий Є.О.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У СФЕРІ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Інформаційна сфера займає важливе місце у виробленні та впровадженні політики, що чітко проявляється і у сфері правового захисту громадян. Проведене нами у 2025 році дослідження на матеріалах обласної військової державної адміністрації, обласної ради та структур надання безоплатної правничої допомоги підтверджує цю думку.

Актуальність звернення до проблематики правового захисту громадян викликана кількома факторами. Основний з них – значне розширення в умовах війни кількості ветеранів війни, членів сімей загиблих та внутрішньо-переміщених осіб, які згідно ст.14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» [1] мають право як на первинну, так і на вторинну правничу допомогу. 1.У цьому та інших законах (Про доступ до публічної інформації; Про захист суспільної моралі; Про інформацію) помітне прагнення до реалізації інформаційних прав і свобод людини і громадянина. Важливим у цьому відношенні є п.5.ст.1 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу»: «правопросвітництво – комплекс заходів, спрямованих на підвищення рівня правової свідомості, культури та освіченості осіб, які перебувають під юрисдикцією України, у тому числі розповсюдження інформації про